

egentlig krigstilstand ikke består, og under en okkupation, selvom denne ikke møder væbnet modstand.

Hvis den væbnede konflikt ikke har en international karakter (borgerkrig, kolonialkrig), har staterne i art. 3 alligevel forpligtet sig til at anerkende visse humane regler ved behandlingen af modstanderen, f. eks. med hensyn til personer, som har nedlagt våbnene, syge, sårede og fangne.

Anvendelsen af denne bestemmelse skal dog ikke have indflydelse på parternes retlige stilling. Den medfører altså f. eks. ingen anerkendelse fra regeringens side af et oprørsparti som krigsførende magt.

Efter et dansk forslag blev et tilsvarende almindeligt forbehold, forsåvidt angår de *udenfor striden stående stater*, vedtaget af konferencen i dens resolution 10.

Angående art. 4 henvises til de ovenstående bemærkninger, hvoraf fremgår, at også den *civile modstandsbevægelse* nu udtrykkelig er anerkendt i konventionen, og det selvom den alene virker udenfor landets grænser. Af særlig interesse er også bestemmelsen i afsnit B 1) om personer, der tidligere har hørt til det besatte områdes militærstyrker, og som oprindelig var blevet frigivne af den besættende magt.

Krigsfangernes retsstilling kan ikke forringes ved særlige aftaler mellem de kontraherende stater (art. 6), og de kan heller ikke selv give helt eller delvis afkald på deres retsbeskyttelse (art. 7).

Art. 11 handler om den fremgangsmåde, der skal følges, såfremt der opstår meningsforskel om anvendelsen eller fortolkningen af konventionens bestemmelser. I forbindelse hermed har konferencen efter dansk forslag vedtaget sin resolution nr. 1, hvorefter den anbefaler, at De Høje Kontraherende Parter i tilfælde af en meningsforskel med hensyn til fortolkningen eller anvendelsen af de 4 på konferencen vedtagne konventioner, og som ikke kan løses på anden måde, skal bestræbe sig for at blive enige om at forelægge striden for Den internationale domstol i Haag.

456 Forelagte lovforslag m. m.

Art. 12 angår det tilfælde, at krigsfanger overføres fra en stat til en anden, og om ansvarets fordeling i et sådant tilfælde, hvorom der på konferencen var ført meget indgående forhandlinger. Også på dette punkt har Sovjetrusland ved sin underskrift taget et forbehold.

Ligeledes på grundlag af et dansk forslag, som forøvrigt allerede var blevet fremsat på Stockholmkonferencen i 1948, forbyder art. 13 at gøre krigsfanger til genstand for lemlæstelse og lægevidenskabelige eller andre videnskabelige eksperimenter af en hvilken som helst art, som ikke er begrundet i en lægebehandling af den pågældende krigsfange selv og i hans egen interesse.

En dybtgående meningsforskel på konferencen bestod med hensyn til lægepersonellets stilling. Efter den hidtidige folkeret kunne lægerne ikke behandles som krigsfanger og havde ret til at vende tilbage til deres hjemland, når deres virksomhed hos krigsfangerne var afsluttet; se art. 9 og 12 i Genèvekonventionen af 1929 om forbedring af såredes og syges vilkår (bkg. nr. 11 af 14. januar 1933). Fra engelsk side hævdede man imidlertid på konferencen, at lægepersonellet i virkeligheden måtte betragtes som en væsentlig bestanddel af den fjendtlige hærs effektivitet, og derfor, hvis det falder i fjendens hånd, bør behandles som krigsfanger og forhindres i at vende tilbage til hjemlandet, så længe krigen varer. Dette engelske synspunkt, som man også fra dansk side måtte tage afstand fra, blev ikke anerkendt i konventionen. I art. 32 hedder det ganske vist om krigsfanger, som *ikke* oprindelig har været knyttet til deres militære styrkers sundhedsvæsen, men som er læger, tandlæger, sygeplejere og -plejersker, at de kan tilpligtes at udøve deres lægelige virksomhed overfor krigsfanger, som er deres landsmænd, og at de i dette tilfælde vedblivende er krigsfanger, men har krav på samme behandling som de tilsvarende medlemmer af lægepersonellet, som er tilbageholdt af den pågældende stat. Derimod fremhæver art. 33 udtrykkeligt, at medlemmer af det til-